

Kedves Olvasóink!

„A szeretet... nem viselkedik bántóan”

(1Kor 13,5)

Mit jelent szeretetben szolgálni a tőlünk eltérően gondolkodóknak? – nagy kérdés ez a külmiszióban más vallásúak között szolgálók számára. De nemcsak nekik, hanem mindannyiunknak fontos megtalálni a megfelelő kapcsolatot a körülöttünk élő, másként gondolkodó családtagokkal, szomszédokkal, munkatársakkal. Hogyan tehetünk nekik bizonyosságot az egyetlen igazságról, Jézus Krisztusról, mint egyedüli Megváltóról úgy, hogy közben ne viselkedjünk bántóan, elítélően?

Általában két véglet kísérti a keresztyéneket. Az egyik, hogy hamisan értelmezve a szeretetet, feladják az evangélium igazságát, és hite tartalmától függetlenül „testvér”-nek nyilvánítanak mindenkit. A másik „megoldás”, hogy az egyedüli igazsághoz ragaszkodva szeretetlenül elutasítjuk a másikat, elkerüljük, és igyekezzünk érzékelteni vele, hogy amíg meg nem változtatja a mienktől eltérő nézeteit, addig nem fogadjuk el őt.

Isten irántunk való szeretete ezzel szemben arra tanít, hogy készek legyünk szeretetben elfogadni a másikat abban az állapotában, azzal a gondolkozással, hittel együtt,

amiben éppen van, hiszen az Úr is elfogadott bennünket, mikor még bűneinkben voltunk, és elfogadó szeretetével kezdett el formálni bennünket, s teszi ezt türelemmel halálunk pillanatáig.

Fontos megértenünk, hogy a másik elfogadása, szeretete, tisztelete nem azonos a másikkal való egyetértéssel, de ugyanakkor elengedhetetlen feltétele annak, hogy párbeszéd alakuljon ki közöttünk, és képesek legyünk elmondani a evangélium igazságát. Meg kell tanulnunk az igazsághoz ragaszkodni úgy, hogy közben a szeretetet sem mellőzzük. Ez nem könnyű! Aki azt állítja, hogy neki ez könnyen megy, gyanítom, hogy az vagy az igazságot vagy az igazi szeretetet nem ismeri (esetleg egyiket sem).

Ha nehéz küzdelem is ez, mégsem adhatjuk fel, hiszen Istenünk személye (Őt az igazság és a szeretet egyformán jellemzi) erre kötelez bennünket is!

Adjon Isten bölcsességet, hogy a másként gondolkozókkal való kapcsolatainkban tudjuk szeretettel képviselni az igazságot a másik bántása, lenézése, elutasítása nélkül.

Sípos Alpár Szabolcs

Örömmel értesítjük kedves Olvasóinkat, hogy Ede és Gyöngyvér Luz ebben az évben hazalátogat Ecuadorból, hogy beszámoljanak az elmúlt (második) négyéves időszakban végzett szolgálataikról. Magyarországon 2008. május 26-tól június 29-ig állnak a gyülekezetek rendelkezésére vetített képes beszámolójukkal. Kérjük azokat a gyülekezeteket, közösségeket, amelyek szeretnék meghallgatni a Luz házaspár beszámolóját, hogy az Alapítvány címén (2090 Remeteszőlős, Pisztráng u. 2.) **jelezzék ez irányú kérésüket legkésőbb március 30-ig, megjelölve, hogy milyen alkalomra és mikorra szeretnék meghívni a misszionárius házaspárt, valamint egy kapcsolattartó nevét és telefonszámát. A már előzetesen jelzett sok igényből valószínűsíthető, hogy testvéreink nem tudnak majd minden meghívásnak eleget tenni és lehetséges, hogy bizonyos gyülekezeteknek más helyel összevontan, közös alkalmat tudunk csak biztosítani.**

FONTOS SZERKESZTŐSÉGI ÜZENETEK

Szeretnénk újra felhívni a figyelmet decemberi számunk szerkesztőségi üzeneteire.

Sajnálatos tévedés miatt a decemberi számból kimaradt az 1%-os felajánlásra alkalmas nyomtatvány. Ezt most pótoljuk.

Továbbra is várjuk külmisziós imacsoportok jelentkezését.

Más vallások előretörése – A keresztyén misszió aktualitása

Szüleim házában a folyosó falán mindig ott függött „a keskeny és a széles út” képe. Két út létezett. Több nem. A kettő között kellett választani. Amikor Charlotte Reihlen elkészítette a kép vázlatát, majd 1860-ban a festmény kidolgozásával Paul Beckmann bízta meg, ez a téma hazánkban még közel sem volt olyan időszerű, mint ma. Senkinek eszébe sem jutott, hogy Európában valaha is idegen istenségeknek épülnek majd templomok. Milyen nagyot változott azóta a világ!

A piaci árukészlet sokszínűsége a vallások terén is megmutatkozik. Mindenki azt választja, ami neki tetszik. Örömmel kipróbálunk minden újdonságot. Ennek következtében a keresztyénség minden megkülönböztetés nélkül egy kalap alá kerül a sokféle szektával és különféle vallásokkal. Ha mi, keresztyének ragaszkodunk az újszövetségi evangéliumhoz, és Krisztust, mint Istenhez vezető egyetlen utat hirdetjük, beképzeltséggel vádolnak bennünket. Bonyolult egy helyzet – nem könnyű kérdés. Lapunknak ebben a számában néhány cikk talán elfogultnak tűnhet, de azt szeretnénk, ha lenne bátorságunk szembenézni a valósággal.

Három megjegyzésem lenne ezzel kapcsolatban:

– Az evangéliumokban azt láthatjuk, hogy Jézus a teljes bizalmat hangsúlyozza, ami nem rendül meg a legszörnyűbb körülmények között sem. Arról beszél, hogy az Ő evangéliuma a legkülönfélébb ellenállást váltja ki. Ebben tehát nincs semmi újdonság.

– Olyan világban élünk, amely még sosem volt annyira sokrétű, mint manapság. De hát minden kornak megvannak a maga jellemző fő kérdései.. Annyifelé hívogatnak bennünket, és első ránézésre a vallási irányzatok is nagyon hasonlítanak egymáshoz. Annál inkább fontos a világos, egyértelmű beszéd: miről is van szó, amikor Jézusról beszélünk. Az Üdvhadsereg nemrégiben a következő jelmonddal indított gyűjtést:

„A mi fegyverünk a szeretet!”, ami hihetetlen visszhangot váltott ki. Ezt az üzenetet mindenki megértette.

Kit képviselünk? Mit halalnak tőlünk m á s o k ?
Csupán je-

Tartalom:

A Magyarhoni Ágostai Hitvallású	
Evangélikus Missziói Egyesület (MAHEM)	3
A Luz család körleveléből: Isten közbeszól	3
Dr. Keszi Krisztina beszámolója:	
Utak, közlekedés, teherszállítás Zambiában	5
Zambia: A gazdasági fellendülés	
és következményei	6
Tajvan: Az Irgalmasság Szervezete	7
Franciaország: Vallási szokások	
Alsó-Normandiában.	8
Spanyolország: Csillagok Castellón felett	10
Japán: „Szoka Gakkai” –	
Az értékteremtés közössége.	10
Missziós pilóták Afrikában.	12
Zambia: Szükség van még	
Afrikában misszionáriusokra?	13
Tajvan: Más világban	14

lentéktelen kérdésekről beszélünk vagy valami sokkal többről? A lehetőségek sokszínű piacán számítanunk kell ezekre a kérdésekre. És ne feledjük: Jézus a példaképünk! Szavai elérik céljukat.

– Isten országának ügyéért mindig lelki harcot kell vívunk, s ennek megfelelő fegyverzetre van szükségünk. Ugye, milyen könnyű erről megfeledkezni!? A kertet sem a metszőollóval ássuk fel. Az Efézusi levél 6. fejezetében részletesen olvashatunk a megfelelő fegyverzetről.

A Jelenések könyve nagy távlatot nyit meg előttünk (lásd az alábbi ábrát) ebben a nehéz helyzetben is, amely biztató célt állít eléink: a hegyen épített várost, a mennyei Jeruzsálemet, azt az örök hajlékot, amelyet Istenünk és Atyánk személyesen nekünk tervezett és épített fel. Sőt bármilyen hihetetlen, akár már be is költözhetnénk!

Éppen ezért éri meg a fáradságot a misszióval töltött munka, még ha sokszor nézeteltérésekkel, sőt megaláztatásokkal jár is – megéri, mert itt nagyon sok forog kockán!

Ezekkel a gondolatokkal szívből köszöntöm kedves olvasóinkat:

Martin Auch
missziói igazgató

A Magyarhoni Ágostai Hitvallású Evangélikus Missziói Egyesület (MAHEM)

A századforduló utáni években mint-ha lanyhulni látszott volna az érdeklődés a külmiszió iránt. Ez mind a református, mind pedig az evangélikus egyházra jellemző volt. Scholtz Ödön, aki különösen is szívén viselte a misszió ügyét, ennek fő okát az egyházakon belüli szakadozottságban látta, s véleményének külön is hangot adott. Volt ebben némi igazság, hisz a különböző gyülekezetek különböző missziókat támogattak. Ez főként az evangélikus egyházra volt jellemző. Éppen ezért tett javaslatot Scholtz egy evangélikus missziói egyesület létrehozására, az ötlet kedvező fogadtatásra is talált. Azonnal hozzáfogtak egy alapszabály megfogalmazásához, illetve a szervezéshez. A megvalósulás azonban késett, mivel a kezdeti lelkesedés megtorpant. Mindennek oka az egyetlen misszionáriusjelölt, Mazsár János váratlan halála volt. Mazsárt eredetileg a Magyar Evangéliumi Külmisziói Szövetség küldte volna ki, ám éppen Scholtz avatkozott közbe, hogy a kitűnő képességekkel rendelkező, három nyelvet folyékonyan beszélő ifjú inkább a lutheránus hátterű Lipcsei Misszióba menjen ki tanulni. Végül 1903 decemberében Mazsár kiutazott Németországba, ám alig érkezett meg, súlyosan megbetegedett, és a következő esztendő nyarán hosszú, türelemmel elszenvedett betegség után el is hunyt.

Mazsár halálát követően csüggedés lett úrrá az evangélikus egyházban, amit az adományok jelentős csökkenése is megmutatott. Scholtz csak kemény harc árán tudta elérni, hogy valamennyi egyházi testület elfogadja az új missziói egyesület alapszabályát.

Végül 1909. február 2-án hivatalosan is megalakult a Magyarhoni Ágostai Hitvallású Evangélikus Missziói Egyesület. Lelkeszi elnöke Scholtz Ödön, világi elnöke Steltzer Endre lett. Tagjainak száma hamarosan meghaladta a háromszázat, akik között magyarok, szlovákok és németek egyaránt voltak.

A MAHEM egyértelműen a Lipcsei Misszió mintájára alakult, alapvető célkitűzéseiből is többet átvett – sőt annak ellenére, hogy azt többen elleneztek, a vezetőség a Lipcsei Misszióval való szoros együttműködés mellett döntött. Scholtz kezdeményezésére az egyesület alapszabályában emellett külön hangsúlyozták az ún. pogánymissziót, gondolva elsősorban a zsidókra, a balkáni muzulmánokra.

Megalapítását követően az egyesület munkájának hatékonyságát a lassú növekedés jellemezte. Ez mind a tagság, mind pedig az anyagiak gyarapodásában volt lemérhető. Sajnos, a munkatársak és a misszionáriusjelöltek száma nem mutatott ilyen irányú tendenciát: a misszió ügye csak keveseket ragadott meg igazán. A helyzet a későbbiekben változott némileg, különösen Nyugat-Magyarországon, illetve a Felvidéken mutatkozott érdeklődés a külmiszió ügye iránt. Ezzel párhuzamosan megkezdődött a misszionáriusjelöltek toborzása és felkészítése, elsősorban a teológiákon, illetve a gyülekezetekben. Nem lehet azt mondani, hogy tolongtak volna a jelöltek, illetve akik jelentkeztek, azok fennakadtak az első „szűrőkön”. Egyedül Roth Henrik felelt meg a követelményeknek, aki

később ki is jutott a missziói mezőkre, ám itteni szolgálata dicstelen véget ért.

Scholtzék közben lépéseket tettek, hogy a magyarországi teológiákon is oktassanak missziológiát, ám próbálkozásaik többnyire elutasításra találtak. Ezzel szemben a missziói körutak népszerűbbek voltak, különösen az ország déli részében, illetve a fővárosban és Pozsonyban fogadták lelkesen a Lipcsei Misszió küldötteit. Ugyanilyen sikerük volt az ún. missziói ünnepélyeknek a Felvidéken. A Missziói Lapok c. folyóiratnak sok előfizetője volt, de gyakran jelentek meg missziói jellegű írások más lapokban is, mint pl. az Evangélikus Órállóban és a Harangszóban.

A MAHEM törekvései lassan beérni látszottak. Ugyan még mindig akadtak, akiknek fenntartásaik voltak a missziói törekvésekkel szemben, egyre többen érdeklődtek az egyesület munkája iránt. Miután az anyagi bázis megerősödött, és néhány olyan fiatal is jelentkezett, akik végül kiutazhattak külföldre, majd tanulmányaik végétével beálltak valahol a missziói munkába. Ennek a fejlődésnek azonban gátat szabott az első világháború, amely nemcsak megnehezítette a MAHEM ténykedését, hanem szinte teljesen el is lehetetlenítette azt. Ezért 1915-ben az egyesület megszűnt és a missziói törekvések csak néhány év múlva „kaptak újra lángra”. Scholtz Ödönék próbálkozása mégsem volt hiábavaló, mert Isten megáldotta fáradozásait, úttörő munkájuk pedig példaképpül állt és áll ma is a jövő nemzedéke előtt.

Margit István

A LUZ CSALÁD KÖRLEVELÉBŐL

Isten közbeszól

Isten az emberhez lépett és így szólt: – Bocsánat, hogy közbeszóllok! – És az örökkévalóság behatolt az időbe, Isten pedig emberré lett. A menny kisgyermekként megjelent a

világban. A keresztyénség Isten nagy közbeszólásával kezdődött, aki Jézust sok helyre még ma is így juttatja el. Nagyon sokféle módon mondja: – Figyelj rám, szeretnék bebeszólni

az életedbe!

Meglepetések:

Növekedés: különböző akciókkal és azzal, hogy egyes gyülekezeti tagok nagyon sok embert hívogatnak,

Isten az utóbbi időben új embereket hozott a gyülekezetünkbe, akik kitartóan és érdeklődéssel keresik Istent. Hárman megkeresztelkedtek és hűségesen részt vesznek a tanítványnevelő tanfolyamunkon. Istentiszteleteinkre mostanában kb. 45 felnőtt jár, és ha különleges istentiszteletet tartunk, akkor számuk eléri a 60-at is.

Gyógyulás: gyülekezetünkben az egyik asszony rákos beteg lett. Kritikus állapotba került. Az egész gyülekezet hónapokig imádkozott érte, látogattuk őt és mellette álltunk. Végre aztán, kétségekkel teli várakozás után Isten csodálatos módon meggyógyította az asszonyt. Még az orvosok is csodálkoztak. Most még át kell esnie egy műtéten, hogy esetleges kockázatokat elkerüljön.

Házi bibliakör: májusban új házi kört kezdtünk egy családnál, amely addig eléggé felemás módon viszonyult gyülekezetünkhöz. Többszöri látogatásom ellenére nem igazán akartak csatlakozni. Részt vettek bibliakonferenciánkon, ahol Isten megszólította őket, utána felhívtak és azt kérdezték, nem kezdenének-e náluk egy házi bibliakört. Elvállaltuk, és most már alig férünk el a nappalijukban. 6–8 emberrel kezdtük a bibliórát, ma már néha 20-an vesznek részt rajta.

Gyülekezetünk presbiterei: Segundóval és Galóval az utóbbi hónapokban kéthetente összejöttünk, hogy a vezetésről szóló tanfolyam anyagát tanulmányozzuk és együtt imádkozunk a gyülekezetért. Ez elmélyítette közösségünket és segítette növekedésünket. Ráadásul a gyülekezeti tagok rendszeres látogatásának nagy részét átvették tőlem, ezért új embereket tudok látogatni, vagy a nehezebb emberekkel törődhetek. Nagyon hálás vagyok, mert önállóak és bátrak lettek.

Galito: az ifjúsági csoportunkból egy frissen érettségizett fiú Isten hívására és a mi biztatásunkra az Élet Szavánál egyéves bibliaiskolába jár. Szeptember óta sokat tanul, külö-

nösen a személyes evangélizáció és a tanítványság terén. Isten mindig újabb meglepetésekkel ajándékozza meg őt, legutóbb például azzal, hogy amikor buszon utazott, bizonyoságot tett arról, amit az Úr elvégzett az életében, a mellette ülő házaspár rábízta életét az Úr Jézusra az ő szavai nyomán. 2008 augusztusáig jár még bibliaiskolába, utána újra teljesen beáll a gyülekezeti munkába, emellett pedig tanítóképzésen vesz majd részt.

Szomorú események is történtek

Elmaradozók: többen az újabb emberek közül elbátortalanodtak és elmaradoztak házassági problémák vagy anyagi nehézségek miatt. A gyermekklubban is valamelyes létszámcsökkenést tapasztaltunk. Amikor kerestük az okát, megállapítottuk, hogy a katolikus pap megtiltotta a gyerekeknek és szüleiknek, hogy az „evangélikus szektába” járjanak, ha azt szeretnék, hogy első áldozásban és bérálásban részesüljenek.

Széthulló családok: Elszomorító és nyugtalanító, hogy nagy zűrzavar uralkodik sok házasságban. Az októberben tartott házasságról szóló konferencián, melyen több mint kétszázan vettek részt, ezekről a kérdésekről is beszélhettünk.

A gyülekezeti munka, a vezetők oktatása, tanítás a bibliaiskolában, a távoktatás és ráadásul a LM területi vezetése az utóbbi hónapokban egyszerűen túl soknak bizonyult. Majdnem mindig erőnk határáig dolgozunk, így egyes területeken nem tudtunk 100%-osan helytállni. Meglepő módon Isten mindig adott elég erőt minden napra, pedig azt gondoltuk, hogy már nem bírjuk.

Megrendített asajátkishitűségünk, ugyanakkor Isten megszegyenített minket, amikor alkalmas lelkészt kerestünk gyülekezetünk számára. Közületek bizonyára sokan imádkoztak Felipéért. Jó munkatárs lett belőle, de komoly gondjai voltak az önálló vezetés és szervezés terén. Gyülekezeteinkben nem is lehet emiatt lelkipásztor. Az ibarrai gyülekezetbe

küldtük, ahol a lelkész jobbkeze lett, aki tanácsolja és segíti, ott aztán teljesen kivirult.

Egy fiatal házaspár, Wiló és Gisela megértette Isten elhívását a főállású lelkészi szolgálatra. Elmondtuk nekik gyülekezetünk anyagi lehetőségeit: 200,- \$ és ingyen szállás a gyülekezeti ház mögötti kis háromszobás lakásban. Wiló eddig több mint 1000,-\$-t keresett, mert mérnökként a kőolajtermelés fejlesztésén dolgozott. Eddigi jövedelmüknek még a negyedét sem fogják kapni. Meglepetésünkre mégis igent mondtak, és december óta gyülekezetünkhöz tartoznak. 2008 májusáig mellettük állunk, bevezetjük őket a munkába, azután önállóan vezetik majd tovább a gyülekezetet.

Bibliaiskolánk akkreditált ágán mindannyiunk meglepetésére több mint 20 hallgatóval kezdhettük el az oktatást, akik egy kivételével végig kitartottak. Köztük néhány lelkipásztor, sok potenciális tanító, akiket gyülekezetalapításra és -építésre szeretnénk kiképezni. A hallgatóknak nagyon sokat kell olvasniuk és írásbeli feladatokat kidolgozniuk. Ede szeptemberben elkezdett tanfolyami anyagokat írni és oktatni. E célból tantárgyanként 70–80 oldalt kell megírnia és majdnem 3000 oldalt elolvasnia. Ez sok örömet okoz neki, de sok időt is vesz igénybe. Quitóba, Guayaquilba és 2008 februárjában valószínűleg Kolumbiába is el kell utaznia. Ugyanebből az anyagból viszont felkészülhet az Egyesült Államokban átvehető „Doctor of Ministry” (a szolgálat doktora) címre.

Meglepő, de már újabb 4 éve vagyunk itt Ecuadorban. Második időszakunk a vége felé közeledik, és előttünk áll egy otthoni periódus. Csak öt hónapra megyünk, és ebből másfél hónapot Magyarországon töltünk. Ez sok átállással jár. Reméljük, a gyerekek jól be tudnak majd illeszkedni a szokatlan körülményekbe.

Ede és Gyöngyvér Luz

Utak, közlekedés, teherszállítás Zambiában

Ahogy arról az előző cikkben beszámoltam, a helyi nyelv alapszinten való beszélése nélkül nem lehet kapcsolatot teremteni, lelki munkát végezni, de még az orvosi munka is nehézkes, mivel az itt élők 85–95%-a csak a helyi bamba nyelvet beszéli.

Hálás vagyok a misszió döntéséért, hogy januártól intenzív nyelvtanulást kezdhettek. Ez idő alatt az itt élő emberek körülményeiről, életéről fogok beszámolni.

Utak

Ha Európában ezt a szót hallja valaki, akkor aszfaltozott betonút jut az eszébe. Itt Zambiában más a helyzet. A fővárost a nagyobb városokkal aszfaltozott út köti össze, de itt az autóutak általában földutak. Az esős évszak felhőszakadásszerű esőzései még az aszfaltozott utakat is megviselik, kátyu kátyu hátán. És az ilyen út megviseli az autókat is. Így aztán nem csoda, hogy amikor legutóbb imaalkalomra mentünk Kasamába, elvesztettük az autó egyik kerekét. Azt vettük észre, hogy a kerék mellettünk gurul, és végül begurult egy bokorba. Mi persze még mentünk vagy 50–100 métert kerék nélkül. Isten kegyelmesen bánt velünk: az autó nem borult fel, nem ütöttünk el senkit, és mi sem sérültünk meg.

A földutak pedig egy-egy kiadós eső után összefüggő víztengeré válnak. (1. kép: Földút = autótút, eső után)

Közlekedés

A helyi közlekedés gyalog vagy kerékpáron történik, mivel itt nincsenek menetrendszerű buszjáratok. És mivel a kerékpár sem túl sok, így aztán nem csoda, ha egy kerékpáron hárman-négyen is ülnek. (2. kép: Helyi közlekedés)

A helyközi közlekedés kisbuszokkal történik, ha indul, vagy ha

valaki meg tudja fizetni. Mungwi és Kasama között a jegy ára kb. 750 Ft, ami sok ember számára megfizethetetlen.

Az előbbiekkal magyarázható, hogy ha valaki például a klinikára 60–70 kilométeres távolságból jön orvosi vizsgálatra, akkor a 60–70 km-es utat kerékpáron két nap alatt teszi meg. Ez, sajnos, azt is jelenti, hogy egy éjszakát egyszerűen az útszélen alszik.

A távolsági közlekedés nagyobb távolsági buszokkal történik. Ebből kétféle van. A miénkhez hasonló távolsági busz és a postabusz.

Buszból kétféle van, utazási irodából viszont számtalan. Ha az autó vagy taxi begurul a távolsági busz-állomásra, akkor az autó ablakát legalább öt-hat ember veri (akik különböző utazási irodák ügynökei), és az utast kiszállás után némi ruhárcingálással, kis taszigálással próbálják a saját irodájuk felé terelni.

Az első busz indul „időben”, amire reggel 5 órakor már ott kell lenni, hogy az illető bizonyosan jegyet is kapjon. Elővétele ezen a buszokon nincs lehetőség. Az „időben” alatt általában egy-másfél órás késés értendő. Az idő errefelé „rugalmas” fogalom.

A későbbi buszok indulása már elég szabadon történik. Akkor indul el, ha megtelik. (A benzin ugyanis elég drága.) Így előfordulhat, hogy a délelőtt 11 órás indulásból délután 3 óra lesz.

Nem lehet azt mondani, hogy a várakozás unalmas lenne. Az indulás előtti időben még mindenki próbál eladni valamit. Nemcsak édesség és üdítő árusok jönnek fel a buszra, hanem sapka-, szemüveg-, ruhaanyag-, esernyő árus, és a végén még egy prédikátor is, aki harsány ordítózással próbálja figyelmeztetni az embereket, hogy térjenek meg, mielőtt esetleg egy buszbaleset áldo-

zataivá válnának. Prédikációjának a végén pedig sapkájából rögtönzött persellyel körbejár.

A másik a postabusz. Ez megbízhatóbb, de mivel ez hozzá-viszi a postát észak-déli irányban, sok kicsi helyre is bekanyarodik, hogy leadja, illetve összeszedje a küldeményeket, ezért aztán elég lassú. És mivel más közlekedési lehetőség nem nagyon van (itt az északi részen kevés az autó), ezért aztán meg-megáll egy-egy bokornál, fánál is, ha éppen ott van leszálló. A buszból jól lehet látni ilyenkor, hogy kis ösvény vezet befelé, egy négy-öt házból álló faluhoz.

A postabuszra van jegy-elővétel. A gond csupán annyi, hogy ha valaki nem kap jegyet rá, akkor a következő busz nem két-három óra múlva indul, ahogy nálunk, hanem csak két nap múlva. A központi részből ide fel az északi részre ugyanis hetente háromszor jön busz.

Áruszállítás

Az ilyen nagyobb buszok rakodótereiben a kisbútortól kezdve, azt lehet mondani, hogy mindent szállítanak. Természetesen, ha a szállítandó csomag nagyon terjedelmes vagy súlyos, felárat kell fizetni, ahogy a repülőn is.

A helyi-helyközi áruszállítás kerékpáron, de gyakran a fejen történik. (3. kép: Helyi-helyközi áruszállítás)

Útjavítás

Ha az út kis hídon vezet keresztül, amit alulról a patak mos alá, felülről az eső áztat folyamatosan, akkor előfordulhat, hogy a híd leszakad, és ezáltal az út teljesen járhatatlanná válik.

(4. kép: Beszakadt, járhatatlanná vált út)

A megoldás azonban nem sokáig késik. A legközelebbi falu tagjából rögtönzött útépítő brigád alakul.

Felnőttek és gyerekek, kicsik és nagyok kiveszik részüket a munkából.

Néhány óra múlva a fából-földből-gallyakból és némi kőből készült út-híd elkészül, az út járhatóvá válik, a következő kiadósabb esőig, felhőszakadásig.

(5. kép: A járhatóvá vált út)

(6. kép: Az útépítő brigád egy csoportja, a megérdemelt jutalommal)

Az itt élők megszegyenítő gyorsasággal, és valami egyszerű természetességgel reagálnak az efféle dolgokra. Gépesített világban élő európai számára egy ilyen híd-beszakadás miatt járhatatlan út megoldhatatlan, áthághatatlan akadály. Ahogy látszik, nem az, csak meg kell találni a megfelelő személyt. Ők

gyorsan megjavítják, helyreállítják, és az élet megy tovább.

Komoly tanulság ez nekünk, és főként lelkiképpen. Ha valami megoldhatatlan problémának, áthághatatlan akadálnak tűnik nekünk, nem az, ha megtaláljuk, megkeresjük a megfelelő „Személyt”.

Isten könnyedén tud segíteni akkor is, ha valami megoldhatatlannak tűnik, akár azonnal, de mindenképpen a maga idejében.

Ezt a lelki látást kívánom minden kedves olvasónak a 2008-as évben.

*Testvéri köszöntéssel:
dr. Keszi Krisztina*

Ezúton köszönök minden imádságot, támogatást.

Imatémák:

Amiért hálát adok:

1. A mögöttem álló kemény évért, Isten túlterhelésben, veszélyben megőrző, megtartó kegyelméért.

2. Hogy a klinikán belül megalakult egy külön HIV-AIDS részleg.

3. Az új klinikai lelkipásztoréért és lélekmentő szolgálatáért.

4. A nyelvtanulás lehetőségéért.

Amiben imatámogatást kérek:

1. Megfelelő nyelvi segítő, lehetőség, körülmény megtalálásáért, ami segítséget jelenthet a nyelvtanulásban.

– Erőért, kitartásért.

2. Hogy Isten folytassa a megkezdett lelki munkát, változást a klinikán.

3. Hogy Isten adjon ébredést a kli-nika egészségügyi dolgozói között.

Zambia

A gazdasági fellendülés és következményei

Zambiában érezhető a gazdasági fellendülés; fő kiviteli cikkük, a réz manapság rendkívül keresett a világpiacon, és mindenek előtt Kína igyekszik ebben az afrikai országban beszerezni a nyersanyagot növekvő gazdasági szükségletei kielégítésére. Éppen ennek a nagy keresletnek köszönhető, hogy a réz ára az utóbbi években jelentősen emelkedett. Bár Zambia még mindig a legszegényebb afrikai országok közé tartozik, egy zambiai mégis átlagosan 100%-kal keres többet most, mint öt évvel ezelőtt. Számokban kifejezve: egy euró helyett naponta két euró az átlagkereset! A fellendülést végre már a zambiaiak is élvezik. A bányákban több pénzt lehet keresni, éppen ezért többet is költenek. Egyre több bevásárló központ, butik és építőanyagkereskedés nyílik. Sokan próbálnak szerencsét a gazdaságban, és boltot nyitnak, így az utcákon gomba módra szaporodnak a kis üzletek.

Ahol jelentősebb támogatásra van szükség, ott külföldről is várható segítség. Főleg külföldről érkezett moszlim üzletemberek benzinkutak, éttermek és autóalkatrész-üzletek

egész sorát nyitották, ahol a zambiaiak munkát kaphatnak, hogy biztossítsák maguk és családjuk számára a napi betevőt.

Ez viszont, sajnos, nem csupán gazdasági segítség. Sok zambiai talál anyagi támogatást az újonnan formálódó, erős és jól szervezett vallásban: az iszlámban. A keresztyén alkalmazottakat vezetőkké léptetik elő, ha áttérnek az iszlámra; ezzel sok névleges keresztyént édesgetnek a moszlim valláshoz. Így az áttérés nem is olyan fájdalmas, főleg ha még azt is figyelembe vesszük, hogy a vallás a zambiaiaknak általában nem jelent mást, mint szükségleteik kielégítését és azt, hogy kapcsolatuk embertársaikkal és Istennel rendben legyen. Egyre több zambiai számára vonzó vallás az iszlám, melyet az egyszerű és könnyen felfogható szabályok miatt átlát és be tud tartani. Szerintük azért jó vallás az iszlám, mert egyszerűen működik, a gazdasági átalakulás időszakában hathatós és konkrét segítséget nyújt.

Alig egy éve élek családommal „Fiwale Hill Bible College-ban”

(bibliaiskola), ahol a hallgatók nemcsak a Bibliáról, dogmatikáról, hermeneutikáról és etikáról tanulnak, hanem fontos tantárgy a más vallások közötti különbségek ismerete is. Ez a tárgy más vallások tartalmát és megjelenési formáit vizsgálja. A diákoknak el kell gondolkodniuk arról, hogyan lehet a különböző vallások követőit megismertetni az evangéliummal.

Idén az iszlám rendkívüli megerősödése miatt a tantárgy még szemléletesebb lesz: a csoportból egy diák néhány éve az iszlámból tért keresztyén hitre, ami jó bizonyíték arra, hogy a moszlim vallás kérdése nem légből kapott ötlet, hanem igazi kihívást jelent.

Zambiában főként a nagyvárosokban beszélhetünk az iszlám jelentős térhódításáról, a probléma azonban a Malawival és Tanzániával határos területek városait is érinti. Tömeges áttérésekről pillanatnyilag még nem beszélhetünk, de az iszlám lappangó jelenlétéről és befolyásáról mindenképpen.

Egyházaink még nem készültek fel az iszlám térhódítására és az ez-

zel járó nehézségekre, feladatokra. Figyelmük csak saját templomuk kerítéséig vagy falujuk határáig terjed. Csak az a fontos, ami házon belül történik. A legtöbb egyházszövetség sem gondol még a keresztyén gyülekezetek fenyegetettségére, pedig a változás lassan bekövetkezhet. Mielőtt ez megtörténik, a helyzet kezelésére megoldásokat kell kidolgozni. Az iszlám erősen más hitvilággal és világképével való bánásmód azonban nehéz kérdés, és komolyan meg kell fontolnunk a megoldás lehetőségeit.

Jelen pillanatban csak egy

lehetőséget látok a helyzet megoldására: imádkozzanak hitben erős keresztyénekért, akik elkötelezték magukat az Úr Jézusnak, és bátran vállalják a feladatokat és megpróbáltatásokat. Imádkozzanak azért, hogy a gyülekezetekben törődjenek egymással az emberek. Sok apró probléma tarthatja távol őket attól, hogy hűségesen kövessék az Urat. Kérem, imádkozzanak azért is, hogy a keresztyének megtanulják, hogyan élhetik meg Krisztus hűséges követését. Ez a helyi gyülekezetekben kezdődik el, de el kell érnie lelkészképző intézeteinket is.

Tajvan

Az Irgalmasság Szervezete

Több mint 30 évvel ezelőtt Tajvan keleti partján, Hualien egy kis templomában egy buddhista szerzetesnő felebaráti szeretetre kezdte buzdítani az embereket.

Adományokat gyűjtött, felépített egy szervezetet és segített a bajba jutottakon. Ebből nőtt ki a „Ce-csi” nevű hatalmas szervezet – magyarul a szó irgalmasságot jelent. Jelképe a földgolyót tartó két kéz. Világszerte öt millió tagot számlál, minden ötödik tajvani tagja a szervezetnek.

Először egy nagy, hétemeletes kórházat építettek Hualienben, ami még a mennonita keresztyén kórháznál is jobban felszerelt. Majd a buddhista szerzetesnő tiszteletére egy ugyanekkora templomot is felépítettek, amelynek pincéjében látható az ún. „Szeretet kiállítása”.

Ott mutatják be a szervezet által Tajvanon és világszerte támogatott projekteket, pl. a földrengések és éhínségek sújtotta térségek megsegítését.

Nemrégiben nagy telket vásároltak az új templom mögötti részen. Ezen egy óvodát, alapfokú (1–6. osztály), középfokú (7–9. osztály) és felsőfokú iskolát (10–12. osztály), valamint egy felsőfokú szakiskolát építettek fel, amivel teljes körű buddhista képzés vált lehetővé.

Tajvan más városaiban is emeltek nagy templomokat és iskolakomplexumokat. Még saját tévécsatornájuk is van, amely a szerzetesnő előadásai mellett híreket is sugároz, főként a világszerte támogatott számos programjukról.

Új formák

Tudják, mit jelent ez? Azt gondolnánk, hogy egy iparosodott, magas technikai fejlettségű és modern világban, ahol missziói munka is folyik, a bálványkultusz lassan visszaszorul. Pedig inkább az ellenkezője történik. A vallások újra felélednek. Sokat tanultak a keresztyénségtől, például a csoportos beszélgetések, könyvesboltok, nagy rendezvények, képzések, egészségügyi és szociális segélyek szervezésének mikéntjét.

Átveszik a szeretet, a békesség, az igazságosság, az emberség keresztyén értékeit. Krisztus szeretetéről, áldozatkészségéről beszélnek és hitvatkoznak a Bibliára.

Emellett megértőnek, türelmesnek mutatkoznak. A buddhisták szerint minden vallási meggyőződésben van valami jó. A vallások olyanok, mint különböző folyók, amelyek egyazon óceánba tartanak. Ezért más vallásúakkal szemben is nagyon barátságosak.

A zambiai keresztyéneknek lelkileg nagykorúvá kell válniuk, hogy a kísértések és veszélyek közepette hűek maradhassanak az Úrhoz és az evangéliumhoz.

Karl-Heinz Schmuderer – nős, felesége Sabine, két gyermekük van. Karl-Heinz műszerész volt, majd elvégezte a Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumát. 2001 óta él Zambiában és a nyelvtanulás befejezése óta gyülekezeti munkában tevékenykedik, 2006 óta pedig a „Fiwale Hill”-i bibliaiskolában tanít.

Egyéb tekintetben is igen modernnek tűnnek: fellépésükben, épületeik architektúrájában, belső kialakításában. Jól értenek a különböző tömeg-tájékoztatási eszközök, a könyv, a televízió és az Internet használatához.

Nemcsak új öntudattal rendelkeznek, hanem nevezhetjük ezt akár új küldetéstudatnak is.

Régi szokások

Még ha keresztyén értékek szerepelnek is lobogójukon, hitük a régi: Buddha megváltástanán és az ősök szellemének és a bálványoknak a tiszteletén nyugszik.

Éppen az irgalmasság cselekedeteiért várják e földöntúli hatalmak jóindulatát. Azért segítenek másokon, hogy maguk és utódaik a bálványok segítségét élvezzék. Igazi adok-kapok módra. Ez tulajdonképpen nem a bálványokról és nem a másik emberről szól, hanem magáról az egyénről.

Keresztyén értékek – Krisztus nélkül

Egy valami van azonban, amit nem fogadhatnak el: a Jézus Krisztusban való hitet. Hogyan kaphatna az ember bűnbocsánatot egyedül hit által, anélkül, hogy bármit is tenne érte? Hogyan részesülhetünk valaki más szenvedéseinek és halálának az

érdemeiből? Hogyan állíthatja bárki is, hogy „senki sem mehet az Atyához, csakis énáltalam” (János 14,6)?

Szabadulás a teljesítménykényszertől

Nemrég a gyülekezetünkben egy fodrásznő bemutatott nekünk egy bizonyos Lai urat, aki érdeklődött a keresztyénség iránt. Elmondta, hogy a tajvaniak ősi bálványkultuszát babonának tartja, amely nem segít a mindennapokban. Érdeklődött már a mormonoknál és a Jehova tanúinál is, de náluk sem érezte jól magát. Végül az utóbbi időben gyakrabban nézte a tévében a „Ce-csi” adást és a keresztyén csatornát.

A „Ce-csi” követői nagy hatással voltak rá, de úgy látta, hogy gyakran

ők is csak magukat dicsőítik. Akkor már a keresztyénséget érdekesebbnek tartotta.

Elvittük istentiszteletre és többször beszélgettünk vele. Több nehéz tapasztalat van már a háta mögött. Marianne tanfolyamot szervezett a hitben kezdők számára, amelyen bibliai történeteket tanít felnőtteknek.

Lai úr rendszeresen részt vesz a tanfolyamon, és többször elhozta már a barátait is.

A tajvaniaknak különösen három dolgot nehéz megérteniük, és azért imádkozunk, hogy Lai úr el tudja fogadni ezeket:

– az üdvösséghez nincs szükség saját érdemekre,

– a földön túli világot nem lehet egyéni érdekeink céljára használni,

– Istennek hálából és szeretetből szolgál az ember, nem azért, hogy kihasználja vagy jóindulatra bírja.

*Siegfried Ulmer, felesége
Marianne. Siegfried érettségi után elvégezte a Liebenzelli Misszió Teológiai szemináriumát. 1979-től tartózkodik Tajvanon. A nyelvtanulást követően a gyülekezetalapításban vett részt, később a Ju-San Bibliáskolában tanított, majd továbbképzéseken vett részt az Egyesült Államokban és Németországban. 2004 óta ismét Tajvanon dolgozik területi vezetőként és részt vesz a Hsziaocsen gyülekezet munkájában, valamint Kínában tesz látogatásokat.*

Franciaország

Vallási szokások Alsó-Normandiában

Franciaországban mindig is kritika nélkül érdekelték az embereket a különböző vallások és szekták, amíg azok elősegítették az emberek jó közérzetét, vagy ha bizonyos előnyeik származtak belőle. Míhelyt azonban el kellett volna kötelezniük magukat valami mellett, netán be kellett volna ismerniük saját gyengeségüket vagy bűnüket, azzal mentegetőztek, hogy mindenki rossz, és csak arra kell igyekezni, hogy senkit se bántunk meg és becsületes életet folytassunk.

Látnunk kell, hogy Franciaországban a különböző vallások azért is tudnak teret nyerni, mert az emberek valahogy maguk állítják össze vallásukat, amit be tudnak illeszteni életstílusukba. Ezt természetesen a közösségi érzés és az azonos érdeklődés is nagyban elősegíti.

Néhány példával szeretnénk szemléltetni, hogyan szembesülünk Franciaországban, közelebbről Alsó-Normandiában a más vallásokkal, és mi indít minket arra, hogy missziói munkát végezzünk.

Találkozás egy algériai nővel

Éppen lakást kerestünk és többek között az ő házacskáját is megnéztük Alençonban. Megtudtuk, hogy hívő asszony. Gyülekezetépítő munkát szerettünk volna kezdeni a városban. Az asszony férje muzulmán, aki látogatásunkkor éppen munkában volt. A férj a feleségét gyakran fegyverrel fenyegeti, mert nem akarja, hogy az keresztyén életet éljen. Csak akkor mehet összejövetelekre, amikor férje dolgozik.

Találkozás muzulmánokkal

Naptárosztogatás során egy ház ajtajához érkeztem. A ház semmivel sem tűnt ki a többi közül. A csengőnél nem szerepelt név. Egy férfi nyitott ajtót, akinek felkínáltam egy keresztyén naptárt. A lakásból morgolódás hallatszott a háttérben, és néhány fiatalember indult meg felém. Egy nem-hivatalos moszlim imaház küszöbén találtam magam. A fiatal emberek először azt hitték, hogy tudatosan akartam figyelmeztetni Krisztusra irányítani és viszályt szítani. Ám sikerült meggyőzőm a

társaságot, hogy mit sem tudtam a hely rendeltetéséről. Az egyik fiatalember ennek ellenére állhatatosan arra akart rávenni, hogy ismerjem el: Allah hatalmasabb, mint Jézus. Természetesen nem ismertem el, és néhány perc múlva folytattam utamat.

Ezek a muzulmánok nem arra rendezkedtek be, hogy terjesszék hitüket. Inkább saját értékeiket akarták megvédeni és a keresztyén hitet elutasítani. Számuk gyors növekedésének az oka valószínűleg az, hogy sok gyermekük van, akiknek a Koránt tanítják és vallásos moszlim környezetben nevelik fel őket.

Még jutalmat is ajánlanak a gyerekeknek a vallás gyakorlásáért. Hallottunk egy fiúról, aki 100 eurót kapott azért, mert a Ramadán alatt részt vett a böjtölésben. A Ramadán böjti hónapban a muzulmánoknak napközben nem szabad enniük, csak naplemente után vehetnek magukhoz ételt. Egy szociálisan hátrányos helyzetű városnegyedben tett családlátogatás alkalmával egy fiatal anya elmondta:

– A mi negyedünkben a legtöbb gyermek muzulmán. Mi evangélikusok vagyunk. – Egyik nap fia hazajött és kijelentette:

– Én is muzulmán szeretnék lenni. – Anyja megkérdezte:

– Ugyan miért? Hiszen mi evangélikusok vagyunk. – A válasz így hangzott:

– Mert akkor én is ünnepelem a Ramadánt. Az iskolában a barátom 100 eurót kapott a szüleitől, mert betartotta a Ramadánt. Én is szeretnék 100 eurót kapni.

Egy gyereknek 100 euro nagy összeg, így nehezen marad hűséges saját hitéhez.

Egy EMO (Evangéliumot minden otthonba) akció során találkoztam egy muzulmánal. Közölte, hogy tud rólunk, szórólapjaink azonban nem érdeklik. A harc vonalak egyre élesebbek. Hivatalosan nincsenek átérések a keresztyén hitre.

Keleti vallások a városunkban

Városunkban néhány év óta egyre több keleti vallás képviselteti magát. Egy jóga központ és a buddhisták is lehetőségeket kínálnak a mindennapokból való kikapcsolódásra, ami iránt sokan érdeklődnek. Levélszekrényünkben is sokszor találunk kis hirdetőcédulákat. Egy nyilvános parkban gyakran látni e vallások híveit, amint lazítógyakorlatokat végeznek. Ezek a gyakorlatok állítólag azt a célt szolgálják, hogy az emberek kevesebb feszültséggel tudjanak dolgozni vagy tanulni. Talán az élet értelmét is keresik?

Három évvel ezelőtt megnyitották az első európai vudu-templomot. A helyi sajtó főcímeiben számolt be róla. Mára ez a vallásgyakorlat mindennapossá vált.

Különleges csoportok

A szabadkőművesek már háromszáz éve jelen vannak Alençonban. Összejöveteli helyiségeik a város központjában találhatóak. Tagjaik általában a jómódú polgári rétegből kerülnek ki, de mivel itt egy titkos szövetséggel

állunk szemben, hivatalosan nem lehet tudni, ki tartozik közéjük. A páholy iránti hűségük kinyilvánításakor a Bibliára esküsznek. Főleg humanista célokra törekszenek. A Biblia üzenetét humanista elemekkel keverik.

Aktuális vallások

Városunkban egyre gyakrabban találkozunk Jehova tanúival és mormonokkal, akik buzgó missziós tevékenységgel igyekeznek követőket szerezni. Az újságokban arról olvashatunk, hogy ezek a csoportok meglehetősen kicsik, de senki sem ismeri azoknak a pontos számát, akik rokonszenveznek velük.

Miért van szükség misszióra?

Az eddigiek alapján azt gondolhatnánk, hogy a missziói munka nagyon nehéz. Mégis megállapíthatjuk, hogy sokan keresik velünk a kapcsolatot, érdeklődnek a Biblia iránt és szeretnék szakítani egyes hagyományokkal. Gyakran az tartja vissza az embereket, hogy az Úr Jézushoz jöjjenek, hogy nem ismerik igazán a Biblia üzenetének tartalmát.

Amikor hét évvel ezelőtt először tartottunk „Pro Christ” összejöveteleket, egy fiatalasszony jött hozzám, aki az alkalmakon elindult a keresztyén életben. Néhány héttel később annak örülhettünk, hogy az imaórán első ízben imádkozott hangosan.

Egy kameruni férfi kapott egy János evangéliumot és olvasása közben felfedezte Krisztust. Ha nem lett volna „misszionárius”, aki az evangéliumot a kezébe adta, sohasem jutott volna eszébe Bibliát olvasni.

A gyermekistentiszteleten különösen nagy öröm, ha a gyermekek bizalommal fordulnak az Úr Jézushoz.

A Timóteusnak szóló első levélben Pál apostol így ír: „Isten azt akarja, hogy minden ember megmeneküljön és megismerje Isten igazságát” (nem szó szerinti fordításban). Istennek ez a mentő akara-

ta még mindig érvényes. Igéje ma is éppúgy szól hozzánk, mint annak idején a tanítványokhoz, akik engedelmessé váltak az isteni parancsnak (ApCsel 17,3). A Szentlélek a misszió „hajtómotorja” (ApCsel 1,8 és 4,31). Éppen ebben áll a külföldi misszionáriusok „ereje”, akik Franciaországban lehetővé teszik Isten Igéjének terjesztését. Ebben az országban 1905-ben választották szét az egyházat és az államot, és a vallást magánüggyé nyilvánították. Ezért szabadon és nyíltan lehet hirdetni Isten üzenetét (vallásszabadság uralkodik). Ezt akkor is el kell ismernünk, ha időnként „külföldinek” vagy „egzotikusnak” tartják, vagy kinevetik a misszionáriusokat.

De meddig még?

A vallási tevékenységek növekvő állami ellenőrzésének első jeleit abban tapasztaljuk, hogy egyre nehezebbé válik a gyermekek közötti munka. Törvény írja elő, milyen gyakorisággal lehet gyerekalkalmat tartani, a résztvevők számát, és azt is, milyen feltételek mellett lehet valaki munkatárs. A feltételek egyre szigorúbbak és betartásukat rendszeresen ellenőrzik (gyermekvédelmi rendelkezések, nevelési kérdések, bibliai tanítás stb.). Az összejöveteli helyiségeket egyre gyakrabban ellenőrzik biztonsági szempontból.

Örömmel szeretnénk folytatni a munkát, amíg Isten lehetőséget ad rá, és reméljük, hogy fáradozásaink, terveink és akcióink itt Alençonban felhívják az emberek figyelmét az evangéliumra. Köszönünk minden támogatást.

Peter és Sigrun Rapp, öt fiuk van. A Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumának elvégzése előtt Peter rendőr volt, Sigrun városi felügyelő. 1991 óta élnek Franciaországban. A nyelvtanulás után Alençonban gyülekezetalapító munkába álltak be.

Spanyolország

Csillagok Castellón felett

– Rendszeresen járok bibliaórákra – mesélte egy asszony, akivel a gyülekezetünk vezetője már régóta kapcsolatban áll. Arra a kérdésre, hogyan folyik az óra, így felelt:

– A Bibliát olvassuk és átgondoljuk, mit üzenhet nekünk az olvasott ígerész. Ezután egytől tízig pontozunk. Ha az eredmény magas szám lesz, az annak a jele, a Szentlélek azt akarja, hogy a Bibliának ezt a részét olvassuk tovább.

Az asszony így folytatja: – Igen, és ezen kívül rendszeresen járok egy buddhista templomba, hogy meditációval megtaláljam a belső békémet és relaxáljak... Vasárnap talán újra elmegyek hozzátok az istentiszteletre.

Ez nem a Távols-Keleten történt, hanem egyre inkább találkozhatunk vele Castellónban is.

Gyülekezeti termünk tőszomszédságában egy mecset és egy ezoterikus bolt található. Ennek a boltnak a tulajdonosnője a körzeti televízióban egy műsort vezet, ahova be lehet telefonálni, és a telefonálóknak lehetősége van kártyából jósltatni, de a csillagokat is megkérdezi az emberek sorsáról.

Egyszer egy férfi jött a gyülekezetünkbe és megkérdezte, hogy meg tudjuk-e mondani a jövőt, és tudunk-e tenyérből jóslni. Természetesen nemmel feleltünk és az Úr Jézusról kezdtünk beszélni, aki kezében tartja a jövőnket. Reméljük, hogy ez a látogató az Úr Jézusban találja meg a jövőjét.

Okkult körökben közismert,

hogy Castellón felett különösen kedvező a csillagok állása. Ezért sokan próbálnak ide költözni, akiknek bármi közük van a babonához és az okkultizmushoz. Szakia Trizin láma nemrég nyitott egy európai buddhista központot Valencia tartományban.

Az emberek nyitottak az újra

Egyre inkább terjednek a távol-keleti vallások, és az emberek majdnem 30 év demokrácia után az egykor szigorúan katolikus Spanyolországban is „bátrabbak” lettek, és készek kipróbálni valami újat. A régi vallási kényszert levetették, ám most felfedezik, hogy a fogyasztói javak nem feltétlenül oldják meg minden problémájukat.

A különböző vallások és spirituális csoportok sokszínű kínálata arra csábítja az embereket, hogy saját koktélt keverjenek maguknak, és abban találják meg igazi énjüket. Csak ne kényszerítsen semmire, és ne legyen kötelező, mint a régi rend! Az új iránti nyitottságból és más vallások befolyásából mi, a spanyolországi evangéliumi gyülekezetek is profitálunk. Már régóta nem tekintenek mindent szektának, ami nem katolikus.

De valóban ez a megoldás? Sok ember keresi az élete értelmét és el akar menekülni a saját sorsa elől. Gyakran családi okok, például házassági problémák, válás, egy hozzátartozó halála vagy néha egyszerűen csak az unalom – mivel az emberek anyagilag mindent

megengedhetnek maguknak – eredményezik, hogy fogékonyak a más vallások kínálatára.

Az élet értelmének keresése

A vallásoknak ebben a keverékében különösen fontos a keresztyén misszió. Jézus így beszél magáról: „Én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek”. A mai napig még senkivel sem találkoztunk, aki ezt a túlárado életet Jézuson kívül megtalálta volna. De sok embernél tapasztalhattuk, hogy az Úr Jézus hogyan szabadította meg őket a megkötözöttségektől, megmutatta nekik az élet értelmét, tönkrement házasságokat hozott helyre, begyógyította a múlt sebeit, melyeket szülők, barátok, házastársak okoztak. Mi, keresztyének tudjuk és hisszük, hogy csak Jézus Krisztus tud értelmet adni az életünknek, még a halálon túl is. Különösen nagy vigasz ez, amelyet a gyülekezetünkben egy család egész konkrétan átélhetett, amikor 18 éves lányuk egy autóbalesetben váratlanul elhunyt.

Hol található ilyen békesség, ilyen vigasztalás, ilyen bűnbocsánat, ilyen gyógyulás Jézus Krisztuson kívül?!

Reinhold Frasch, felesége Katharina, két gyermekük van. Reinhold a Liebenzelli Misszió teológiai szemináriumának elvégzése előtt ács volt, utána négy évig közösségi munkát végzett Németországban, 1999 óta gyülekezeti munkában vesz részt Spanyolországban.

Japán

„Szoka Gakkai” – Az értékteremtés közössége

Egész este esett az eső. A városháza fogadócsarnokában ültünk Ome városában. Hamarosan meg kell érkeznie a vendégek buszáinak

Boppardból, Ome német testvérvárosából. Könnyen beszédbe elegyedtünk „Y” asszonnyal, aki a környékünkön lakik és első alkalommal

fogad német vendégeket. Japánoknál szokatlan módon hirtelen a hitéről kezdett beszélni:

– A „Szoka Gakkai” tagja va-

gyok és naponta imádkozom a házioltáromnál. – Nem volt kétségem afelől, hogy Y asszony az imádságon teljesen mást ért, mint én.

Több mint nyolc millió tag

A „Szoka Gakkai”, vagy ahogyan magukat nevezik, az „értékkeremtés közössége” Japán egyik legnagyobb vallási csoportja. Sok helyen láthatók a „Kömeitö”, a tisztességes politika pártjának, a „Szoka Gakkai” (SG) hivatalos kormánypártjának plakátjai. A párt részt vesz a kormányzásban és néhány miniszter is kerül ki soraiból. Szinte valamennyi városban megtalálhatók az SG egyforma gyülekezeti központjai, az úgynevezett „Bunka kaikan”-ok (a kultúra csarnokai). Aki járt már ilyen helyen, hatása alá kerül, ugyanakkor megrendül. Lenyűgözi a vallás csillogása és gazdagsága; de megdöbben a SG üzenetének reménytelensége.

A japánokkal folytatott beszélgetésekből mindig érezhető bizonyos fokú félelem és bizonytalanság a mindenütt jelenlévő SG-vel szemben. Még a japán keresztyének sem tudják, hogyan fogadják az SG tagokat. Egy japán lelkész véleménye szerint nincs értelme hirdetni nekik az evangéliumot, mert túlságosan keményszívűek.

A mantra idézgetése

Hivatalos statisztikák szerint az SG-hez tartozó háztartások száma 8 120 000, vagyis minden tizedik japán közvetlen kapcsolatban áll az SG-vel. Ome városában szomszéd-ságunk 30%-a SG tag.

Németországban az SG 3 500 tagból áll. Roberto Baggio, a híres futballista és Anja Kruse színésznő is bevallottan tagja a szervezetnek.

A buddhizmus szerintük minden emberben jelen van, csak elrejtve, ezért helyre kell állítani.

Miben hisznek az SG hívei? A szervezet állítása szerint a legtisztább Nicsiren-buddhizmust képviselik. A hagyományos japán buddhizmussal

ellentétben a Nicsiren-buddhizmus tanítása szerint az emberek már a földi életben Buddhává, megvilágosodottá válhatnak.

Fontosnak tartják a Mandala (Honzon) előtti imádságot, amelyet oltárra erősítenek. Mi, keresztyének az imádságot Istennel való párbeszédnek tekintjük. Úgy megyünk Istenhez, Atyánkhhoz mint gyermekei, Ő pedig tárt karokkal fogad. Az SG-tagok számára az imádság csupán a mantra (buddhista szent szöveg) állandó ismételtetését jelenti. Ez a mantra Buddha utolsó Lotusz Szutrájának kezdő szavaiból áll. A keresztyénséggel összehasonlítva olyan lenne, mintha naponta három-, négyezerszer ismételnénk a Jelenések könyvének bevezető szavait.

Ennek a mantrának az ismételtetésével az SG-tagok megtisztulnak negatív karmáiktól (a rossztól, amit előző életükből magukkal hoztak). Ám nemcsak erről van szó. Az „egyetemes törvény” idézésével – amely az egész világon azonos – az SG-tagok kívánságai is teljesülhetnek. Y asszony például többször is beszámolt arról, hogy a mantra idézésével miként gyógyult meg rákbetegségéből. Mások arról számoltak be, hogyan „imádkoztak” autóért, pénzért, sőt akár barátnőért is, és minden teljesült. – Csak ki kell próbálnod, és már meg is érted!” – tanácsolta C úr, az SG egyik nagyon lelkes omei tagja. Eszem ágában sincs, éppen azért, mert működik. Nekem ez annak a jele, hogy végül is mágiáról van szó.

Mágiáról kelet-ázsiai, buddhista feldolgozásban. Hiszen az emberek nem lesznek szabadok a mantrák ismételtetésétől, hanem egyre inkább megkötöttenek. Bármilyen vonzónak és békésnek tűnik is, végül az ember egyedül marad megkötöttségében és magányosságában.

– Mi nem teszünk különbséget istenek és emberek között, nálunk mindenki egyenlő – mondta nekem Y asszony. Az ember azonban mélyen vallásos lény. Szükségünk van valakire, akire felnézhetünk, vala-

kire, aki életünknek értelmet és reményt ad.

Az SG-tagok azt állítják, hogy náluk ez a Mandala, vagyis egy darab papír.

Életük tanítója

Isten helyére az SG-ben Daiszuku Ikeda, tiszteletbeli elnök lépett. Y asszonynak ez a karizmatikus egyéniségű vezető „élete tanítója”. Y asszonynál tett első látogatásomkor egy férfi képe előtt álltam.

– Az elhunyt férje? – kérdeztem.

– Ugyan, hová gondol? A képen Ikedát, szeretett tanítónkat látja, aki minden napra bölcs útmutatást ad – hangzott az elképesztő válasz. Az SG tagjai számára elképzelhetetlen, hogy Ikeda urat Németországban nem ismerik. Érthető, mert alig telik el nap anélkül, hogy ne jelenne meg kép Ikeda úrról az SG napilapjában, hol egy külföldi filozófussal, hol egy Nobel-díjjal vagy politikussal látható. A leghíresebb példa erre Mihail Gorbacsov, az egykori Szovjetunió volt főtitkára, akivel szintén együtt szerepelt. Daiszaku Ikeda már kapott néhány díjat és kitüntetést az ENSZ-től, és évente békejavaslatot terjeszt elő a világszervezetben.

Ikeda úr Istennek kijáró tiszteletben részesül.

– Szavai bölcsességgel teljesek és nincs bennük ellentmondás – biztosított Y asszony.

Azonban Daiszaku Ikeda is csak ember, egy napon meg fog halni. Az SG-ben a halál problémájára nem adnak megoldást. Tanításuk szerint mindenki emberként születik újra, mégsem adnak sem bizonyosságot, sem reményt. Azt csak a feltámadt Jézus Krisztus ad, aki legyőzte a halált. Éppen ennek a szellemi hatalomnak a láttán, amelyet az SG Japánra és szomszéd-ságunkra gyakorol, örülök, hogy ismerhetem a pokol, a halál és a gonosz legyőzőjét.

Az Úr Jézus szereti az SG tagjait. Azt akarja, hogy üdvösséget találjanak. Annál jobban örülünk K

asszonyoknak, aki 15 évig volt SG-tag, ám különböző okok miatt hátat fordított a pártnak. Január óta rendszeresen jár kis gyülekezetünkbe. Alig van olyan vasárnap, amikor hiányzik. A múltkor egy csoportos beszélgetés során kijelentette:

– Most fedezem fel, milyen csodálatos a keresztyén élet!

Az SG-tagok szíve kemény. Nekünk, pietizmusban nevelkedett

keresztyéneknek úgy tűnik, hogy nagyon zárt és idegen világban élnek. A Szentlélek azonban ezeknek az embereknek is képes megnyitni a szívét úgy, ahogyan ezt nálam és Önkönnél is megtette. Imádkozik értünk?

*Tobias Schuckert, felesége,
Sabine (Joachim és Marianne
Kleemann – akik többször jártak*

Magyarországon és több időszakot töltöttek Japánban mint misszionáriusok – lánya), két gyermekük van.

Tobias érettségi után elvégezte a Liebenzelli Misszió teológiai szemináriumát. 2000 óta él Japánban.

Nyelvtanulás után egy japán lelkésszel együtt végez gyülekezeti munkát. Jelenleg a Tokiótól nyugatra fekvő Ome városában gyülekezet-alapító munkában áll.

Missziós pilóták Afrikában

Betegszállítás Botswanában

Néhány héttel ezelőtt látta családunk a: „The End of Spear” (A lándzsa nem öl többé) c. missziós filmet, amely Nate Saint missziós pilóta fiának a történetét vitte vászonra. Nate Saint volt az a missziós pilóta, aki Jim Elliotot és misszionárius társait az auka indiánokhoz vitte repülőn. A többi misszionáriussal együtt őt is meggyilkolták az aukák. Megindító történetet láthattunk, különösen a repülő misszió szemszögéből. Nate fontos szerepet játszott abban, hogy később az aukák között ébredés indult el.

Azóta sok idő telt el, a missziós repülés nagyon megváltozott, akár csak a missziói munka többi ága is.

Már hat éve dolgozunk együtt Botswanában a „Flying Mission”-nal (Repülő Misszió). Mint a missziói munka más műszaki ágaiiban, többet foglalkozom a misszió „infrastruktúrájával”, mint a közvetlen gyülekezetépítéssel. Szeretem a munkámat és azt a lehetőséget, hogy itt, Botswanában az embereknek gyakorlati ügyekben segíthetek. Csaknem minden repülőutam betegszállítás, amikor az őslakosokat Gaborone-ba vagy Franzistownba, a nagyobb kórházakba szállítom. Amikor a kórházakból hívás érkezik, beugrunk a repülőgépre, elrepülünk a félreeső kis falvakba, felvesszük a beteget, és repülünk vissza. A munka, vagy legalábbis a lebonyolítása gyakran ugyanaz, és semmi izgalmas nem történik. De repülés közben néha egész közelről átélem Isten jelenlé-

tét és áldását. Ha például a beteget még éppen időben tudjuk beszállítani a kórházba, vagy amint az elmúlt évben tapasztaltam a megtartatás csodáját, amikor egy keselyűvel ütköztem össze, és az Okavango deltájában egy lagúnán kényszerleszállást kellett végrehajtanom.

Nate Saint, Jim Elliot és más misszionáriusok története bátorságot önt belém. Néha egyáltalán nem látjuk munkánk közvetlen gyümölcsét, nem mi visszük az emberekhez az örömhírt, de Isten megvalósítja nagy tervét, hogy embereket érjen el az evangéliummal. Ez néha egészen máshogy alakul, mint ahogy elképzeljük vagy várjuk. Ám egyet biztosan tudunk: Isten mindig eléri a célját. Ennek egyik bizonyítéka azoknak a misszionáriusoknak a története, akiknek mártírhalála nyomán sok áldás támadt.

Tim Schubert: felesége Ulrike, négy gyermekük van. Tim pilótának és repülőgépszerelőnek tanult, kiképzését főleg Kanadában kapta. 2001 szeptembere óta szolgál Botswanában a „Flying Mission”-nál, ahová a Liebenzelli Misszió küldte ki.

Külső állomás: Kenya: Fejlesztési és válságsegítés Szudánban

2005 januárjában az Észak- és Dél-Szudán közötti békekötés aláírása után Dél-Szudánban viszonylagos autonómia jött létre. A harcok kirobbanása óta több mint két évtized telt el, és most első al-

kalommal újra lehetségessé vált a missziói munka Szudánban. A nagy evangéliumi missziós szervezetek lassanként visszatértek régi missziói területükre, és azt tervezik, hogy kiszélesítik munkájukat, ha Isten megadja hozzá a szükséges munkatársakat és anyagiakat. A hatóságok még mindig megnehezítik a Dél-Szudánba való utazást, ezért csaknem minden programot és vállalkozást Kenyából vagy Ugandából kell irányítani. A „Mission Aviation Fellowship” (MAF) fontos szerepet tölthet be ebben a szolgálatban. Pilótáink még mindig elsőbbséget élveznek a szudáni fejlesztési és válságsegítő keresztyén szervezetek kiszolgálásában, de a missziók és az egyház számára végzett repülőutak száma is növekszik.

Családunk Lokicsodzsóban lakik, a Kenya-program külső állomásán, a szudáni határ közelében, alkalmas helyen arra, hogy a Szudánban élő misszionáriusokat repülőutakkal vagy személyes szolgálatokkal segítsük.

Stefan Hageneier: felesége Christine (ápolónő, misszionáriusok gyermekeként Tanzániában született és nőtt fel), 3 gyermekük van. Stefan pilóta és repülőgépszerelő, egy évet tanult a Liebenzelli Misszió Teológiai Szemináriumán, 2003 szeptembere óta Kenyában missziós pilóta a MAF-nál a Liebenzelli Misszió megbízásából.

Orvosi segítség repülővel Tanzániában

Nekünk, a „Mission Aviation Fellowship” (MAF) repülő misszió csoportjának az a fő feladatunk Tanzániában, hogy társszervezeteink missziói, egyházi és fejlesztési munkáit mindenben támogassuk. Szállítási és raktározási lehetőségeket kínálunk nekik, hogy az embereknek Tanzániában Isten evangéliumát teljességében – mind lelki, mind szellemi, mind testi vonatkozásban – olyan hatékonyan és gyorsan lehessen vinni, amennyire lehetséges. Egyik fő bázisunk Dodomában található, és további 3 külső állomásunk van Dareszszalaamban, Kigomában és Arusában.

A munka többek között rendszeres repülőutakat foglal magában: hétfőnként Dodomából Kenya fővárosába, Nairobiba, csütörtö-

könként pedig Dareszszalaamból Mbezába vezet az utunk, ahol a wiedenesti missziósház egy missziói állomást és egy nagy missziói kórházat tart fenn. Egyszer egy hónapban 3 napra Malambóba repülünk. Az evangélikus egyház „masszai evangélistái” innen repülnek az egész környékre, összesen 13 helyre, hogy törzsük tagjainak a Jézusról szóló örömhírt vigyék és gyülekezetépítő munkát, lelkipozítást, a hitben való továbbfejlődéshez tanításbeli segítséget nyújtsanak és még sok egyebet tegyenek.

Munkánk nagy része a rendszeres segítségnyújtó repülés az „anya-gyermek klinikákhoz”, amely más kórházakkal való együttműködésben zajlik. Ekkor az egészségügyi csoport repül a kórház különböző külső állomásaira, ahol az anyák kisgyer-

meikkel és a terhes asszonyok jelennek meg a különböző vizsgálatokra és oltási programokra. Az anyáknak és gyermekeiknek sokszor órák hosszat kell gyalogolniuk, hogy a külső állomáshelyet elérjék.

Ehhez járulnak még a charter-repülések különböző más szervezetek számára.

Hálásan köszönjük hűségesek ima- és anyagi támogatásukat családjaink és az egész munka nevében.

Markus Riegert: *misszionáriusok gyermekeként Pápua Új-Guineában született és nőtt fel, felesége Emmi, 4 gyermekük van. Markus géplakatos és pilóta, a Liebenzelli Misszió bibliai kollégiumát végezte el, 1997 nyara óta a MAF-fal szolgál pilótaként a Libenzelli Misszió képviselőjeként*

Zambia

Szükség van még Afrikában misszionáriusokra?

Interjú Kelvin Szamvatával, az Amano iskola vezetéségi tagjával

Szamvata úr, Ön a „Sunnybrook Christian Trust”, az Amano iskolát támogató egyesület vezetőségének tagja. Miért van szükség az Amano iskolára? Milyen koncepció alapján végzi munkáját az iskola és miért?

Az oktatás az egész világon igen fontos, különösen a harmadik világban. Zambiában is szükség van az Amanóhoz hasonló iskolákra, amelyek segítenek majdani vezetőket nevelni. Olyanokat, akik képesek lesznek úgy kormányozni és irányítani az országot, hogy hazánk minden tekintetben a fejlődés útjára léphessen. Istennek kell az első helyen állnia, Őt kell dicsőítenünk. Ezért van szükségünk olyan iskolákra, mint amilyen az Amano.

Afrikában sokat beszélnek az AIDS-ről. Miként járul

hozzá az Amano iskola a kór megelőzéshez?

Arra tanítjuk a gyermekeket, hogy Isten előtt tisztán és szentül kell élnünk, és a szexnek a házasságban van a helye. Házasságon kívül nem élünk szexuális életet. Sok ember azért fertőződik a vírussal, mert nem törődik az erkölcsi törvényekkel. Mások, különösen az asszonyok, azért süllyednek bele az erkölcstelenségbe, mert ez az egyetlen lehetőségük arra, hogy pénzkeresethez jussanak és családjukat el tudják tartani. Sok a szegény és tanulatlan ember. Nincs munkájuk. Az a megdöbbentő azonban, hogy Zambiában még magasan képzettek is halnak meg AIDS-ben, pedig elvileg tisztában kell lenniük a betegséggel és következményeivel. Ezért is olyan fontos az Amano iskola, ahol arra tanítjuk a gyermekeket, hogy szeressék Istenet és engedelmeskedjenek Igéjének. Csak így

harcolhatunk és győzhetünk a HIV és az AIDS ellen. Az igazi probléma az emberi szív és a bűnös természet.

Ön banktisztviselő. Meg lenne arra a lehetősége, hogy hivatásában sokkal több pénzt keressen a mostani fizetésénél. Miért dolgozik mégis tudatosan egy keresztyén szervezetnél?

Azt gondolom, a válasz igen egyszerű. Ha Isten hívja az embert, engedelmeskednünk kell. Végülis itt olyan munkát végzek, ami boldogságot, örömet és békességet ad. A világban az emberek csak tapogatóznak és keresik a boldogságot, az örömet. Én azonban itt Istennek szolgálom, nem anyagi, hanem lelki célokért. Ezt az ajándékot és áldást szeretném továbbadni az embereknek, hogy ők is tapasztalhassák Krisztus szeretetét. Ez fontos nekem!

Már hosszú ideje dolgozik együtt a Liebenzelli Misszióval. Hogyan értékeli a külföldi misszionáriusok zambiai szolgálatát?

Véleményem szerint Zambiában a misszionáriusok fő feladata az, hogy a megtérteket tanítvánnyá neveljék, és keresztyén életüket mások is lássák. Olyan külföldi misszionáriusokra és bibliatanítókra van szükségünk, akik segítenek a zambiaiaknak az Amano iskolához hasonló keresztyén intézmények vezetésében. Meg kell tanítaniuk nekünk, hogyan vezethetjük a vállalkozást, a szervezetet, az intézményt, hogy idővel gazdaságilag önállóvá váljék. Ezért a misszionárius feladata Afrikában a tanácsadás. Olyan ember legyen, aki támogat és nem hagy cserben, aki úgy felkészít, hogy egy napon más vidékre, más feladat ellátására költözhessen. Ez azonban elég hosszú időt vehet igénybe.

Nem léteznek egyszerű válaszok. Szükségünk van tapasztalt misszionáriusokra, akik segítenek olyan keresztyén életet élni, hogy Isten megáldhassa hazánkat. Még bőven van feladata tehát a külföldi misszionáriusoknak. A 21. században a misszió csak partneri kapcsolattal valósulhat meg.

A misszió ne legyen egyirányú utca. Hogyan vesznek részt a zambiaiak a világmisszióban? Mely területeken lát nagy lehetőségeket – és milyen nehézségekkel küzdenek?

Amikor kiléptem a taipei repülőtér épületéből, olyan érzés fogott el, mintha egy falnak ütköznék, annyira mellbe vágott a forró, párás levegő. Ehhez az éghajlathoz túlságosan melegen voltam öltözve. De nemcsak az éghajlat tért el a megszokottól, hanem a körülvevő világ is. Szerencsére értem jöttem, így nem egyedül kellett eligazodnom a hirtelen rám szakadt köz-

Zambia még csak most kezd misszionáriusokat küldeni más afrikai országokba és a világ távolabbi részeibe, amit Önök Európában már 100 éve tesznek. Az én egyházamból például 50 misszionárius szolgál más országokban.

Azt hiszem, a nyugati egyházaknak az a szerepük, hogy támogatásnak ebbéli törekvésünkben. Bár igyekszünk a zambiai egyháznak megtanítani, hogy támogassa saját misszionáriusait, egy ideig még szükségünk van a nyugati támogatásra. Szeretnénk a Liebenzelli Misszió tapasztalatait és szaktudását hasznosítani.

Vannak-e olyan imakérései, amelyeket megosztana velünk?

Imádkozzanak értünk, helybéli keresztyénekért, hogy hűségesek maradjunk, megtanuljunk kitartani, ne lankadjunk az Úr munkájában. Szeretnénk, ha a nyugati egyház jól képzett teológusokat küldene hozzánk, akik a fiatal keresztyéneknek segítenek, hogy mélyen meggyökereszenek Isten Igéjében.

Nálunk sokan munkálkodnak Isten ügyéért, de nem mindenki teszi tiszta szándékkal. Imádkozzanak azért, hogy Isten olyan munkatársakat állítson mellénk, akik őszintén együttműködnek az Úr munkájában, mert szeretik Istent és embertársaikat.

Misszionáriusaink különböző

országokban szolgálnak. Egyesek állandóan panaszkodnak a pénzhiány miatt. Attól félnek, hogy elhanyagoljuk őket és nem küldünk rendszeresen anyagi támogatást. Mi azonban csak azt tudjuk küldeni, amit Isten ad nekünk. Imádkozzanak értünk és misszionáriusainkért, hogy hűségesek maradjanak Istenhez. Természetesen az Úr munkájáról van szó, Ő meg is adja majd hozzá az anyagiakat, amit sokféle módon tesz, akár csak Pálnál, aki erőtlenségében kapott erőt.

Ez a missziói munka igazi jellemzője. Az első misszionáriusoknak, akik Afrikába jöttek, semmilyenük sem volt! Fáradságos munkával kellett megtanulniuk a nyelvet és megismerniük a kultúrát. Minden megpróbáltatás ellenére kitartottak és nagy hűséggel szolgálták Istent. Így nyílt meg Afrika az evangélium előtt. Mi is ezt a példát szeretnénk követni.

Ezért azt kérem, hogy imádkozzanak az Amano iskoláért. Sürgősen szükségünk van egy rektorra és egy középiskolai tanárra, továbbá két házaspárra, akik nevelőszülők lennének. És anyagi támogatásra természetesen mindig szükség lesz.

Köszönöm a beszélgetést!

Az interjút Martin Kocher, belföldi referens és egykori Zambia-misszionárius készítette.

Tajvan Más világban

lekedési forgatagban és káoszban. Szokatlan volt a hosszú órákig tartó utazás egy túlszűfolt vonaton, étkezés az ugyancsak túlszűfolt étkezőkocsiban, a más szagok és a zajszint, amely úgy látszik, hozzátartozik ehhez az országhoz. Az új benyomások kíváncsivá tettek mindarra, ami előttem állt. Elhatároztam, hogy Isten segítségével felfedezem és meghódítom ezt az új vi-

lágot. De ehhez tudni kell a nyelvet, amelyet én nem beszéltem! Először is tehát el kell sajátítanom az ország nyelvét, a mandarin-kínait. Taicsungban, új otthonomban volt egy nyelviskola kifejezetten misszionáriusok számára. Schwanke misszionárius és családja a nyelviskola közelében lakott, ezért hozzájuk költöztem, amíg lakást nem találunk számomra. Nemsokára a

szomszédságban megürült egy pici házacska, amelyet kibérelhettem. Valódi ajándék volt számomra, mert új otthonomból gyalog mehettek a nyelviskolába, és ha segítségre volt szükségem, a Schwanke család mindig és gyorsan készen állt a segítségnyújtásra.

A világ a feje tetejére állt

Tehát már Tajvanon voltam. Készültem erre az időre, sokat olvastam és tájékozódtem az országról és az emberekről, ezért nagyjából tudtam, mi vár rám. Mégis minden teljesen más volt, mint ahogy elképzeltem. Világom fejeállt. Semmi sem volt olyan, mint addig! Mivel sem a kínai írásjeleket nem tudtam elolvasni, sem kínaiul nem tudtam beszélni, mindenben, amihez hozzáfogtam, mások segítségére voltam utalva. Korábban soha nem éreztem magam annyira tehetetlennek, mint a Tajvanon töltött első hónapjaiban. Ehhez még az is hozzájárult, hogy kínaiak között laktam, és hozzá kellett szoknom az állandó lármához, amely a tajvaniaknak semmi különös, de nekem – enyhén szólva – nagyon szokatlan volt.

A nappali szobám ablaka csak kb. fél méter távolságra volt a szomszédom konyhaablakától. És függetlenül attól, hogy a nap melyik szakában, ha valaki éhes volt, a konyhában elkezdtek sütni. Nem is gondolhatták, mennyire rosszul vagyok tőle, mert a májám egy nemrégiben lezajlott hepatitisz következtében nagyon érzékenyen reagált a konyhából jövő, számomra oly szokatlan szagokra. Aztán jött a kínai újév, a kínai háziasszony számára az évi nagytakarítás. Az egyik szomszédasszonyom az egész lakását kipakolta a hátsó teraszára, amely éppen a konyhaablakom előtt volt. A rákövetkező napokban csodálkoztam, hogy olyan sok szűnyogcsípés tarkítja a lábamat, de tulajdonképpen nem is szűnyogcsípésnek tunktek. Egész addig tartott ez a csodálkozás, amíg meg

nem láttam egy nagyon apró fekete pontot ugrálni. Ittigitt, bolhák! Bolhám voltak! Soha életemben nem láttam még ilyen „élősködőket”, nem is beszélve arról, hogy bolhás lettem volna. Kitört rajtam a pánik, rémülten rohantam Schwankékhoz a hírrel, hogy a házam tele van bolhákkal. Hogyan kerülhettek hozzám? Schwanke asszony türelmesen elmagyarázta, hogy a bolhákat a szomszédom nagytakarítása megbolygatta és nyugalmas helyet kerestek, amelyet nálam találtak meg. És tudta, mit kell ilyenkor tenni! Egy flakon rovarirtó-sprayvel felfegyverkezve mentünk vissza a lakásomba, és alaposan befújtuk vele a helyiségeket. Aztán becsuktuk az ajtót és visszamentünk Schwankékhoz. Egy csésze kávé mellett elbeszélgettünk. Ez jót tett az ijedelem után. Egy óra múlva visszamentünk és megállapítottuk, hogy az ellenség elpusztult, „lakótársaimat” már csak össze kellett söpörni és a szemetesvödörbe dobni.

Az új otthon

Időközben a csomagom is megérkezett, de még nem csomagoltam ki. A kérdés: „De hol vannak a szép német holmik?” rendszerint elengedtem a fülem mellett és már csak egy kívánságom volt, elmenni innen, vissza Németországba, mégpedig olyan gyorsan, amint csak lehet. Én, akinek eddig fogalma sem volt arról, mi az a honvágy, most majdnem meghaltam ettől az érzéstől! Akkor miért csomagoljak ki? Hogy aztán újra becsomagoljak? Ezt a munkát megtakaríthatom magamnak.

Aztán egyik nap szükségem volt a sósórára és tudtam, hogy az egyik csomag legtetejére tettem. Gyorsan kicsomagoltam, majd gyorsan újra elraktam. Aztán megtörtént a hihetetlen – ettől kezdve ki tudtam csomagolni, el tudtam tenni a dolgaimat és tudtam, hogy Isten segítségével megvetem a lábam Tajvanon, és otthon fogom érezni magam.

Minél több időt töltöttem az országban, annál otthonosabb lett a környezetem, és sok mindent egyedül is el tudtam intézni. Egyre több írásjelet tudtam elolvasni, ezért könnyebben boldogultam egyedül is. Első szárnypróbálgatásaim bátorralanra sikerültek, de még ma is örömmel, majdnem büszkén gondolok arra a percre, amikor először kérdeztem meg vásárlásnál, hogy mennyibe kerül, és megértettem, amit az eladó mondott. Azonban a kudarc is hamar bekövetkezett, amikor villanykörtét akartam vásárolni, helyette egy egész kenyeret nyomtak a kezembe.

A nyelvtanulást gyakran túl lassúnak tartottam. Csak sokkal később gondoltam arra, hogy milyen áldás volt, hogy nem ment gyorsabban, mert így sok hibát egyszerűen azért nem követtem el, mivel nem tudtam magam úgy kifejezni, ahogy szerettem volna, és hallgatásra voltam ítélve. A nyelvvel együtt aztán kis lépésekben az ország kultúráját is kezdtem megismerni és megérteni. Közben a tajvaniak egészen más gondolkodásmódja is megnyílt előttem. Így a nyelvtanulás a szolgálata elején álló misszionáriusnőnek a tájékozódás egyik módja is lett.

Amikor az álmok valóra válnak

„Mindennek rendelt ideje van...” – olvashatjuk a Prédikátor könyvének 3. részében. Ehhez hozzátartozik a nyelvtanulás is, amely ugyancsak a cél elérésének eszköze. Aki az embereket el akarja érni az evangéliummal, annak fáradságot nem kímélve meg kell tanulnia a szigetlakók nyelvét.

Ha ma visszagondolok erre az időre, újra és újra rácsodálkozom, milyen csodálatosan vezetett az Úr, az én Istenem. Olyan munkát adott, amelynél szebbet nem kívánhattam volna, Ju-Sanban ugyanis részt vehettem a tajvani őslakosok teológiai képzésében. Ju-San a hegyek között, egy csodálatos kis tó partján talál-

ható, amelyet „Ponty-tó”-nak hívnak. Itt képezik Tajvan őslakos gyülekezetei számára a hittantanárokat, a szociális munkásokat, az egyházenészeket és a lelkészeket. Kb. 120 fiatal él és tanul itt egyszerre, akiknek a fele nő.

Ma is csodálkozom azon a megelőlegezett bizalmon, amelyet igazgatónk, C. S. Jang lelkész, a kollégáim és a hallgatók kezdetől fogva tanúsítottak irántam. Szívélyesen fogadtak, sőt befogadtak, és ez jót tett.

Ám még jobban csodálkoztam mindazon, ami Ju-Sanban várt rám. Én, aki mindig arról álmodtam, hogy tanárnő leszek, taníthattam, mégpedig valláspedagógiát. Mindig nagy családot kívántam magamnak sok gyermekkel, és a hallgatók, lányok és fiúk mamája lehettem! Közben eredeti foglalkozásomnak, a betegápolásnak is hasznát vehettem, mert az iskolának tapasztalt ápolónőre is szüksége volt.

Csodálkozva állapítottam meg egyszer, hogy az Úr, ha máshogy is, mint ahogy elképzeltem, minden álmomat valóra váltotta, sokkal szebben, mint reméltem.. A szakmámmal és minden tőle kapott képességgemmel szolgálhattam Őt Ju-Sanban. Lassan gyökeret eresztettem Tajvanon, és a szigetország az évek múltával otthonom lett.

A kihívások nem maradnak el

Szerettem a munkámat és mindenekelőtt az embereket, akiket az Úr rám bízott. De ez nem jelentette azt, hogy a hétköznapjaimban és a szolgálatomban ne lettek volna problémák. A problémák és a ne-

hézségek be vannak programozva mindenhol, ahol az emberek együtt élnek és dolgoznak. Nagyon hamar érzékeltem, hogy olyan társadalomban élek, ahol a férfiaké a vezető szerep, a nők meg alárendelt szerepet játszanak. Nem szeretnék feministának tűnni, csak egyszerűen a tényeket állapítottam meg. Csupán annyit szeretnék mondani, hogy ilyen körülmények között is lehet együtt tervezni és dolgozni, amíg a két csoport közötti kapcsolat a kölcsönös bizalomra és az egymás megbecsülésére épül. Nekem, a külföldinek valamivel több mozgásterem volt, mint őslakos kollégáimnak, de a kultúrából adódó határookra nekem is ügyelnem kellett. Az egyik tantestületi gyűlésen meglehetősen idegesen kezdtem el fejtegetni:

– Újra és újra észreveszem, hogy ebben a társadalomban 3 nagy hátránnyal kell megbirkóznom.

– Nincs igazad – hangzott a válasz –, közülünk senki sem szenved hátrányt.

– De igen – válaszoltam –, akkor most jól figyeljetek rám! Először is külföldi, másodsor nő vagyok és ráadásul nem vagyok férjnél. Ebben a társadalomban csak azt a nőt tekintik nagykorúnak/felnőttnek, aki férjnél van és gyermekei vannak.

A válasz harsány nevetés volt. Fején találtam a szöveget. Senki sem vette tőlem rossz néven ezt a megjegyzést, és dolgoztunk tovább. A más kultúrából adódó minden különbség ellenére is, ami nem könnyítette meg a közös munkánkat, jól együtt tudtunk munkálkodni.

Hol vagyok otthon?

A Tajvanon töltött hosszú idő alatt gyakran fogott el az az érzés, hogy egy falon ülök. A fal egyik felén volt Németország, az ország, ahol születtem és felnőttem, ahol tanultam és hosszabb ideig dolgoztam, de a kapcsolat szülőföldemmel az évek múlásával erősen meglazult. A fal másik felén levő Tajvan ez idő alatt a hazámmá lett. A két ennyire különböző kultúra közötti élet viszont kiszélesítette a látókörömet, és ezt a tapasztalatot semmiképpen sem szeretném meg nem történné tenni. Másrészt ez magányossá is tett. Úgy éreztem, hogy Németországban sem vagyok igazán otthon, de Tajvan sem lett az igazi hazám. Az ebből fakadó bizonytalanság mondatta ki velem a kérdést: „Hová tartozom tulajdonképpen?” A Tajvanról való végleges hazatérésem utáni hónapokban az Úr a Zsidókhöz írt levél 13,14-et juttatta eszembe: „Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük.”

Kíváncsi vagyok, hogyan vezet tovább az Úr, milyen feladatokat tartogat még számomra Németországban. Már előre örülök mindennek.

Luise Meier: ápolónő, teológiai képzettségét Bad Liebenzellben és az USA-ban szerezte, ez utóbbi MA, vagyis mesterképzés volt. 1972–2006 között szolgált Tajvanon, főleg a Ju-Sanban levő bibliaiskolában tanított és a bibliaiskola háziasszonya volt. Ma már nyugdíjasként Németországban él.

Külmisziói Híradó – a Liebenzelli Misszió Molnár Mária Külmisziói Alapítvány lapja * Megjelenik évi hat számban
Az újságot térítésmentesen küldjük, külön kérésre a német nyelvű liebenzelli missziói lapokat is (Mission Weltweit és Go für Gott gyermeklap). * A Külmisziói Híradót a misszióra szánt adományokból tartjuk fenn és állítjuk elő.

Felelős kiadó: Sípos Alpár Szabolcs * Főszerkesztő: Előd Erika, Tel.: 06 1 326 54 94

Szerkesztőség: 2090 Remeteszőlős, Pisztráng u. 2. * Tel.: 06 26 355 310 * Internet: <http://www.liebenzell.hu>

Villámposta: info@liebenzell.hu Az OTP-nál vezetett számla száma: 11738084-20011215

Nyomdai előkészítés, kivitelezés: GEDEON Bt. Vác, Zrínyi u. 9. www.gedeon.hu